

НИКОЛАЙ РАЙНОВ
ВАМПИРОВА БУЛКА

chitanka.info

Имало едно време в някаква далечна страна един цар. Той имал три дъщери. Едната била още малко девойче, другата била тъкмо за женитба, на третата минавало вече времето. Царицата все думала на мъжа си:

— Хайде да женим дъщерите или поне най-голямата да задомим, че от ден на ден старее — минава ѝ вече времето за женитба.

А царят, записан в други работи, все отлагал и казвал на царицата:

— Царска дъщеря никога не е стара. И на сто години да е, щом е мома — все ще има кой да я вземе. Няма какво да бързаме.

Тъй минавали дните. Един неделен ден царят седнал с царицата и княгините да обядват. Яли що яли, слугите поднесли на трапезата три любеници. Разрязали едната, тя била презряла. Царят погледнал най-голямата дъщеря и рекъл на царицата:

— Имаше право, като ми думаше да женим дъщерите. Тая любеница е преминала: тя прилича на най-голямата ни дъщеря. Да е била откъсната преди неделя, щяла е да бъде тъкмо за ядене.

Разрязали втората. Тя била добре узряла. Царят погледнал средната дъщеря и казал:

— Тая любеница е зряла и добра за ядене. Тя прилича на тебе: ти си тъкмо сега за женитба.

Разрязали третата. Тя излязла съвсем зелена. Царят я дал на слугите да я ядат, па погледнал най-малката дъщеря и казал на царицата:

— Тя пък е зелена — прилича на най-малката ни дъщеря. Да беше позряла тая любеница още неделя-две, щеше да стане за ядене. А сега ще я яде оня, който не е виждал тая година любеница.

Като свършили обяда, царят пратил хора да разтръбят по цялото царство, че ще жени дъщерите си, па проводил скороходци и до околните царства с поръка — навред, където може да стигне кракът им, все да разгласяват новината.

Разчуло се навсякъде, и в най-далечни страни, че царят чака момци да искат дъщерите му. Надошли царски синове, князе, крале, царедворци, юнаци — да се сватуват. Един искал едната дъщеря, друг — другата. Царят им казал, че когото си хареса всяка мома, него ще вземе. Най-голямата и средната си избрали момци и се оженили. А

малката не поискал никой: всички казвали, че е още малка, та не е за женитба.

Но най-сетне се намерил и за най-малката момък. Един ден пред двореца спряла голяма черна колесница, на която били изписани бели прилепи. В колесницата били впрегнати шест коня: три бели и три черни; карали я двама черни хора, облечени в сърмени дрехи. Колесницата вървяла бързо, не се чувал никакъв шум. Всички се спирали да я гледат. Царят, царицата и всички царедворци гледали от прозорците на двореца с голямо учудване, а някои — дори и със страх: никой не бил виждал такава чудна колесница. Но още почуден бил човекът, който излязъл из колесницата. Той бил момък, цял облечен в злато, свила и кадифе; половината му лице било бяло, а половината — черно; едната му ръка била бяла, а другата — черна. Той слязъл от колесницата, бавно и мълчаливо тръгнал към двореца, възлязъл по стълбите и отишъл право в чертога, дето било царското семейство. Всички, които го виждали, отстъпвали в страх и мълчание.

Момъкът се изправил пред царя, поклонил му се и казал мрачно:

— Аз ида от най-далечното царство на света, затова закъснях. Дано и за мене е останала мома. Аз съм княз на оная страна, дето половината година е ден, а половината — нощ. Не се чудете, че половината ми лице е черно, а половината — бяло; че едната ми ръка е черна, а другата — бяла; че едното ми око е черно; а другото — бяло. С черното око аз виждам всичко, що става денем, а с бялото — нощем. С черната ръка убивам, а с бялата съживявам. Дошъл съм да ми дадете най-малката си дъщеря.

Всички, които били в чертога, се смутили, като видели тоя тайнствен княз и чули думите му. Царят и царицата се спогледали; царицата пошепнала на дъщеря си:

— Дъще, недей го взема: виждаш ли го какъв е страшен! Кой знае на какво ще налетиш!

Тайнственият сватовник чакал отговор. Царят и царицата мълчали. Не смеели да му кажат, че не щат такъв зет. Той почакал, па рекъл:

— Аз ида от най-далечната земя на света: нямам време да чакам. Отговорете ми!

Царят казал:

— Ще трябва, светъл княже, да попиташ дъщеря ми. Ето я: попитай я! Моите дъщери сами си избират момци.

Князът се обърна към момата и я погледнал толкова студено, че тя се вледенила от страх. Царят видял, че в тоя миг дъщеря му не може нищо да реши.

— Почакай малко, светъл княже — рекъл той, — докато си поговорим с дъщерята и тя се успокои, след това ще ти дадем отговор.

— Добре — отговорил сватовникът. — Аз ще отида да чакам отговора в колесницата. Ако се съгласите да ми дадете княгинята, кажете да изсвирят със сребърни тръби, ако ли не щете да ми я дадете, нека изсвирят с абаносови рогове. Аз ще си отида и подир седмица ще дойда със сватбена колесница да отведе княгинята, ако чуя сребърни тръби; а чуя ли абаносови рогове, няма вече да се върна.

Когато останали сами, царицата и царят почнали да увещават своята дъщеря да не взема такъв момък. Но тя им рекла:

— Сестрите ми се ожениха. Беше известно вредом, че и аз ще се женя. Ако изпусна тоя момък, ще се разнесе по царството мълва, че никой ме не иска. Не ще ли бъде това срам за мене? Лош бил, добър бил — него ще взема. Вижда се, че той ми е бил на късмет.

Колкото и да убеждавали родителите дъщеря си да не взема тайнствения княз, тя останала на своето. Изсвирили със сребърни тръби и момъкът с колесницата изчезнал тъй тихо, както бил и пристигнал. Разнесла се по цялото царство мълвата, че най-малката княгиня ще се жени за някакъв чуден княз — половината бял, половината черен, който с едната си ръка убива, а с другата съживява. Чули за това и тримата братя на княгинята, които били по война в далечни страни; чули и двете ѝ сестри, които се били оженили. Всички побързали да се съберат в двореца да видят чудния сватовник. Дошло време да се върне князът с колесницата да си отведе момата. В полунощ, когато дворецът бил вече затворен, силно се почукало на вратите. Стражите отворили да видят кой иде. Пред вратите стояла голяма черна колесница с бели прилепи, изписани по нея, прилична на първата, но по-голяма от нея. В колесницата били впрегнати дванадесет коня: шест бели и шест черни. Карали я същите двама арапи, които карали и първата. Единият слязъл и отворил вратичката на колесницата. Излезли четирима души: един едър мъж, облечен в чудновати дрехи, с изписано лице, червени очи и една змия в ръката

си; една черна жена, нагиздена и пременена в най-богати дрехи, едно женско джудже с жълто лице и дълги криви очи: то носело голямо сандъче със скъпоценни накити — дар от княза; един дявол в шарени дрехи, с голям ключ в ръка, а на гърба му — черна котка. Тия чудновати сватове влезли в двореца и поискали да видят веднага царя. Той дошъл. Тогава мъжът с нашареното лице казал:

— За булката идем, царю честити. По нас има обичай — бащата и майката на младоженеца да извеждат булката, а момъкът да чака къщи. Аз съм баща на оня княз, за когото са свирили сребърни тръби преди седмица тук, а тая му е майка. Джуджето и дяволът ни са царедворци. Дайте ни момата, че ни чака дълъг път.

Колкото били смутени царят и царицата по-рано, когато се явил пред тях синът, дважд по-смутени били сега, когато видели чудноватите и страшни сватове. Царят ги поканил в чертога за угощения и поръчал на слугите да ги нагостят добре, а сам отишъл да обади на дъщеря си. Тя обадила пък на братята и сестрите си. Те поискали да изпроводят сестра си и да видят какво ще да е това страшно царство, дето ще я водят. Но царят с нашареното лице казал, че в колесницата има място само за един човек, а след сватбата той ще прати колесницата да ги вземе, та да отидат на гости на сестра си. Братята и сестрите отишли тогава при един магьосник, който живеел в кулата на двореца, и го запитали няма ли средство да отидат заедно със сестра си в онова царство, дето половината година е ден, а половината — нощ.

— Има само едно средство — рекъл магьосникът, — да ви превърна с магия в прилепи и пеперуди, да кацнете на колесницата и да стигнете в онова царство. Но едно трябва да помните: стигнете ли в тайнственото царство на Смъртта (тъй се нарича онова царство), не трябва никъде да кацвате, защото ще се вкамените и само един може да ви съживи: човекът, чието лице е половината черно и половината бяло.

Той направил магията и тримата братя се превърнали в прилепи, а двете сестри — в пеперуди. Те кацнали на черната колесница, сватозете и булката влезли вътре и колесницата потеглила като вихър, но се не чувал никакъв шум, сякаш и коне, и колесница летят по въздуха. Летяла колесницата дълго — ден, два, три; не можело да се разбере ни отде минава, ни накъде отива. На съзоряване конете спрели в едни мрачни гробища. Там арапите слезли, отворили вратичката и

всички излезли от колесницата. Царят плеснал с ръце и колесницата изчезнала, а конете се изгубили. Всички тръгнали из гробищата. Мястото било зловещо. Навсякъде се виждали кръстове — дървени и каменни, високи голи дървета без листа, храсти и цветя без мирис, с някакви твърди листа — сякаш окаменели. По дърветата имало накацали бухали, кукумявки, прилепи; те седели неподвижно и гледали с мъртви, изцъклени очи; змии се били увили около стъблата — пак неподвижни, лъскави, сякаш направени от желязо. По земята росли гъби с особен мирис, от който се зашеметявала главата на царската дъщеря. Прилепите — преобразените братя на княгинята — усетили, че крилата им отпадат в тоя неподвижен въздух, сгъстен като стена; те почнали да кацат един по един по дърветата: който дете кацнел, там си оставал, вкаменявал се. И крилете на пеперудите отпаднали; едната кацнала на едно червено цвете, но усетила, че нозете ѝ се залепват и не може вече да се отдели от цветето: там си и останала. А другата, колкото и да била морна, продължавала да лети; когато се уморила съвсем, кацнала на главата на княгинята и си починала.

Дълго вървели сватове и булката по това проклето място, докато стигнали до някакви високи скали. Там дяволът пъхнал големия ключ в един отвор на канарата; отключил и се провидяла червена светла стълба, що водела някъде надолу, в скалите: тя блестяла като пламтяща жаравя. Всички влезли и почнали да слизат по стълбата, но пеперудата усетила, че крилата ѝ се подпалват в горещия въздух, и с голяма мъка полетяла навън. Едва изхвъркнала из подземиято — и скалата отново се затворила.

Когато момата влязла с чудноватите сватове в подземиято, тя се намерила в голям дворец. Момъкът, при когото я водели, бил вампир, княз на подземното царство. Той денем ходел по земята, а вечер се прибирал. Отвели булката в една стая. Там останали само тя и свекървата ѝ, черноликата жена. Свекървата я съблякла, изкъпала я и ѝ дала да яде тежко, мазно ястие, което миришело на кръв. Сетне ѝ дала да пие някакво вино; булката изпила виното, налегнала я умора и тя заспала. Събудила се сутринта, без да помни нещо. Около нея стояли седем черни слугини. Тя ги запитала де е мъж ѝ, те не отговорили нищо: слугините били неми. Дошло време за обяд. Отвели я в един широк чертог, дете били наредени дълги трапези. На трапезите

седнали свекър й, свекървата й, някакви черни хора, рогати дяволи, мъже със зверски лица: все страшни и зловещи сътрапезници. Тя попитала къде е мъж й; казали, че бил по работа и щял да се върне вечерта. Сложили на трапезата кървави човешки глави. Булката не яла. Сложили вино, тя не пила. Попитали я защо не яде и пие; тя рекла, че й се стяга сърцето, та иска да се поразходи малко отвън. Свекърва й казала тогава:

— У нас има обичай, булка, да излизаме на разходка само в петъчен ден. А днес сме неделя. Още пет дена ще почакаш. Сега си хапни и пийни. Не ни ли харесваш гозбите?

Тя казала, че не била още свикнала с техните гозби, та й били тежки.

— Ще свикнеш, булка, ще свикнеш — утешила я свекърва й.

Вечерта пак я изкъпали, дали й от виното и тя заспала. Тъй минавал ден след ден, а тя не виждала мъжа си. В петък едно джудже й отворило вратата на скалата — да излезе на разходка. Тя излязла да се разхожда в гробищата. При нея прилетяла една пеперуда, кацнала на рамото й и казала с човешки глас:

— Сестрице, сестрице, как живееш в това проклето царство? Аз вече пет дена летя тук — дано срещна или тебе, или някой от братята си, или другата си сестра, но никого не срещнах освен черни хора, които носят торби, пълни с човешки глави. Ти трябва да си се омъжила за вампир. Как живееш там долу?

Вампировата булка й разказала какво ядат и пият в подземния дворец и какви са обитателите му. Оплакала се, че никога не виждала мъжа си, защото денем той ходел по работа, а вечер й давали някакво зашеметяващо вино, от което я ударяло на сън, та през нощта не могла да види ни кой влиза, ни кой излиза из двореца. Сестра й я посъветвала да си тури в дрехата под гушата един сюнгер и там да излива вечер виното. Тя й казала още, че братята й и другата й сестра са се сигурно вкаменили, като са кацнали на проклетите дървета в гробищата: ако може, да попита как да се съживят отново. Додето сестрите си говорели тъй, дошло джуджето и казало на княгинята да влезе в подземие, че ще затвори вече вратите. Тя се прибрала и то затворило, а пеперудата литнала далеч от злокобните места, починала си на една поляна, а оттам отлетяла в царството на баща си и кацнала на кулата, дете живеел магьосникът. Той я преобразил на жена, а тя отишла в

двореца и разказала на домашните си как живее дъщеря им в подземното царство на вампира.

А вампировата булка влязла в двореца. Вечерта я изкъпали, дали ѝ да вечеря, но тя яла само хляб. Хлябът бил безсолен. Дали ѝ вино и тя го изляла в сунгера, що закачила на гушата си. Сетне се престорила, че ѝ се спи — и черните слугини я отнесли на леглото ѝ. После си излезли. Посред нощ дошъл мъж ѝ, вампирът. Той бил цял кървав и много разгневен. Дали му вода да се измие. Той се карал на баща си и майка си, че са пуснали невестата му да се разхожда по гробищата и да се среща със сестра си. Забранил им друг път да я пускат, без да го питат. После си влязъл в стаята и затворил вратата. Жена му се преструвала на заспала, но си била само приклопила очите и гледала през миглите си. Вампирът запалил свещ, оставил я до леглото и почнат да се съблича. Съблякъл си дрехите и булката му видяла, че кожата му е покрита с люспи като змия, имал и крила. Съблякъл си кожата, под нея се показала втора — като на риба, с дребни лъскави люспи. Съблякъл и нея; лъснала трета кожа — като на гущер, И нея съблякъл. Тъй вампирът съблякъл седем кожи — и булката видяла един хубав момък — на вид като всички хора, но едър, снажен и гиздав. Той сложил кожите и дрехите си на една лавица в стената, па легнал на пода, а не на леглото, завил се в дебела кожа и веднага заспал. Невястата му станала, взела свещта и се надвесила над момъка да го види отблизо. Сега той ѝ се видял много по-хубав, отколкото когато го гледала отдалече със зажумели очи. Тя се толкова унесла, като го гледала, че не забелязала как от свещта капнал горещ восък и изгорил момъка по челото. Вампирът скочил отведнъж и видял булката си, че държи свещ над него. Той помислил, че тя се готви да му изгори съблечените кожи, та се много разгневил и с ядосан глас я запитал какво прави със свещта. Но княгинята била толкова слисана и уплашена, че не могла дума да каже. Тогава мъж ѝ плеснал с ръце. Дошъл един едър черен човек, гол, с меч на бедрото. Вампирът му казал строго и отсечено:

— Отнеси тая мома през три царства надолу!

И заспал. А негърът грабнал момата и я понесъл в някаква дълбока тъмнина. Тя нищо не виждала. Само усещала, че силен вятър я бие по лицето. Тъй стигнали те до четвъртото царство. Арапинът

отнесъл момата в къщата на една стара бездетна жена и я оставил там, като рекъл:

— Праща ме князът от страната, дето е половина година ден, а половина година нощ. Каза ми да ти дам тая мома — да я гледаш като своя.

И се изгубил веднага. А бабата казала на княгинята:

— Добре дошла, дъще! Щом те праща она, който с едната си ръка убива, а с другата съживява, ти ще бъдеш моя дъщеря. Нямам си чедо: ти ще ми бъдеш чедо.

И момата заживяла при бабичката. Живяла там ден, два, месеци, година. В това царство, дето живяла бабата, се разболяла дъщерята на царя от бяс. Ту я хващал бесът, ту я оставял. Когато беснеела, искала да ѝ дават по три моми — да ги разкъсва. Царска дъщеря била — нямало що да правят: угаждали ѝ. През ден, ако не всеки ден, отвеждали при нея по три моми и тя ги разкъсвала, за да си насити бяса и той да я отпусне. Много моми била вече разкъсала бясната царкиня. Дошло ред и до бабиното девойче. Един ден царските стражи го отвели с други две моми в двореца, в стаята на бясната. Но тъкмо когато влезли, царкинята била заспала. Бабината храненица погледнала не може ли отнякъде да избяга. Вратата била заключена, но на тавана имало дупка. Тя накарала двете моми да застанат лице с лице и да се стиснат здраво с ръце, покачила се на тях, стигнала с ръцете си дупката и влязла в една тъмна стая под покрива. Оттам си спуснала пояса и с него изтеглила едната мома, а двете изтеглили другата. Минали през тъмната стая и стигнали до един отвор, отдето се излизло на покрива. Там почакали, додето мръкне, и като се стъмнило, наставили поясите си, па се спуснали по тях на земята и побягнали извън града, за да ги не намерят царските хора, като видят поясите, че висят от покрива.

Ходили по гората, ходили, ходили, на едно място съзрели огън. Отишли при огъня и видели там две слепи бабички. Едната намотавала кълбо, а другата размотавала друго. Тая, която мотаела, била Денят, а оная, която размотавала, била Нощта. Те се греели на огъня и си приказвали.

Едната бабичка думала:

— Вампирът изгонил жена си, че го била накапала с восък по лицето. Казаха ми, че била в това царство някъде. Тя да е знаела — да му изгори седемте кожи, дето ги съблича вечер, той е щял веднага да се

превърне на човек и всички омагьосани, които стоят вкаменени в гробищата, са щели да оживеят и да станат хора.

— Ех — рекла другата, — тя да е знаела, нямало е дори да се омъжи за него. Но и да му изгори кожата сега, други ще му израстат, додето се не излекува раната от свещта на челото. Седем кожи облича той всяка заран. Колкото заздравее раната през нощта, толкова отново се отваря през деня, като се трие в кожата.

— Ами как да се излекува раната? — запитала я първата баба.

— Лесно е — отвърнала втората, — но трябва да се отиде още през четири царства надолу, дето живее братът на вампира. Той знае да лекува такива рани.

Помълчали бабите, помълчали, па започнали отново да си говорят.

— На тукашния цар — казала едната — дъщерята беснее от магия.

— Ами може ли да се излекува? — попитала я другата.

— Може — отговорила оная, — хей там, в оная гора, дето е през три реки оттук, живее една вещица. Тя вари катран сред гората. Когато запали огъня, царкинята беснее и разкъсва моми, за да я отпусне бесът. А когато вещицата загаси огъня, момата заспива и бесът я оставя за малко. Да има някой да убие магьосницата и да угаси огъня, царкинята ще оздравее.

— А как ще я убият? — попитала пак първата баба. — Тя се пази с магии и ни желязо я лови, ни стрела.

— И това е лесно — отвърнала ѝ другата. — Трябва да се отрежат два клона от кипарис и да се вържат накръст. С такава тояга щом я удариш, веднага ще умре: всички магии се развалят.

Като чули това, момите си отишли. Бабината храненица им рекла:

— Вие ми намерете едни мъжки дрехи, а аз ще ви чакам тук, накрай гората. Ще ида да излекувам царската дъщеря.

А царят бил разгласил навсякъде по царството, че който излекува дъщеря му, ще го направи свой зет. Всеки ден идвали в двореца лекари и знахари. Момата облякла мъжките дрехи и отишла при царя; казала му, че ще излекува дъщеря му, а той отвърнал с горчив смях:

— Ех, момче, момче! Колко учени лекари и стари знахари дохождаха да я лекуват, но никой не смогна, та ти ли ще я изцериш!

Виждам, че ти е голяма надеждата да станеш царски зет, ала не ще го бъде!...

А момата му казала, че още на другия ден ще изцери дъщеря му, стига той да ѝ даде двеста-триста войници и един водач. Той отредил войници и водач и предрешената мома казала да я заведат в оная гора, дето се намира през три реки отвъд. Завели я. Тя поръчала на войниците да обградят гората отвред и да не пускат никого да излиза. После отсякла два кипарисови клона, свързала ги накръст и тръгнала с водача през гората. Вървели, вървели, видели през дървесата дим. Замирисало им на катран, приближили — гледат: голям котел с катран на огъня, но край огъня нямало никого. А бабата, която варяла катрана, като видяла хора, покатерила се на едно дърво. Тогава момата лиснала в огъня едно ведро вода и почнала да го гаси. Видяла това вещицата и се развикала от дървото:

— Махнете се, проклетници! Ръцете да ви изсъхнат, дето ми гасите огъня!

Но не слизала от дървото. Момата тогава обърнала котела, та разсипала катрана. Бабата побесняла от яд и се развикала още по-силно от дървото:

— Мира да не видите, обесници! Като катран да почернеете — вие, дето ми разсипахте катрана!

И слязла от дървото. Тогава момата я пернала с кръстатата тояга и бабата умряла.

— Хайде да си вървим! — рекла на водача. — Царската дъщеря е вече оздравяла, защото магията беше в огъня, катрана и бабата. Щом угасихме огъня, разсипахме катрана и убихме бабата, магията се развали и царкинята ще да е оздравяла.

Всички се върнали в двореца. Бабината храненица се явила пред царя и му казала, че иска да влезе при дъщеря му. Той ѝ не даваш: казвал ѝ, че бясната ще я разкъса. Момата го не послушала и влязла, но царкинята била заспала. Тогава преоблечената мома излязла и застанала до вратата да чака. Минало се време и тя втори път влязла. Сега вече царкинята била съвсем здрава. Царят казал на юнака, който излекувал дъщеря му, че ще го направи зет — да повика домашните си на сватба. Но нали юнакът бил предрешена мома — как ще се жени за царската дъщеря? Той казал на царя:

— Нека за дъщеря ти, царю честити, се ожени някой момък от царски род; аз съм от бедно и долно потекло.

— Тогава — рекъл царят — какво друго искаш за награда, че изцери дъщеря ми?

— Само едно искам — отвърнал юнакът, — да намериш някой човек да ме изнесе през три царства нагоре.

— Добре — казал царят, — и това ще стане. Само почакай три дена.

Юнакът останал в двореца да чака. А царят свикал най-мъдрите хора от столицата си и ги запитал кой от тях ще се заеме да изнесе през три царства нагоре един юнак. Никой от мъдреците не знаел как може да стане това, споглеждали се един друг и мълчали. Най-сетне един се обадил:

— Има, царю честити, един постник; той живее в пещерата накрай морето; там се сбират орлите на съвет, а той знае езика на птиците, та може да попита орлите биха ли се наели да изнесат юнака. Човек не може да направи това, освен ако има крила.

— Добре — казал царят, — идете питайте постника! Довечера искам от вас да ми намерите средство.

Мъдреците отишли при постника и му разказали как ги събрал царят и какво им рекъл.

— Да почакаме орлите! — казал праведникът. — А дотогава един от вас нека се затече до двореца да поиска от царя четиридесет волски глави.

Отишъл един. Донесли волските глави и ги нахвърляли по скалите наоколо. Като подушили орлите месо, веднага прилетели. Тогава постникът ги запитал кой от тях се наема да изнесе един юнак през три царства нагоре. Обадил се един голям орел:

— Аз се наемам — рекъл, — само нека юнакът ми приготви за четиридесет дена месо и вода, па да се качи на гърба ми — да го изнеса.

Постникът казал това на мъдреците, а те на царя. Царят приготвил месо и вода за четиридесет дена, дал ги на юнака и му пожелал добър път. Юнакът взел месото и водата и се качил на орела. Летял орелът, летял, спрял на една висока скала. Поискал месо; юнакът му дал. Поискал вода; и вода му дал. Тъй летяла птицата цели тридесет и девет дена, а юнакът ѝ давал вода и месо, докато приготвеното се

свършило. Стигнали в подземното царство. От там до двореца на вампира имало цял ден път. Поискал орелът пак месо. Юнакът нямало какво да му даде. Той си отрязал от крака и му дал. Орелът се наял и полетял. Отнесъл юнака в двореца и се изгубил.

Много се почудили свекърът и свекървата на булката, като я видели пак в двореца. Питали я, разпитвали я, но тя не казала нищо. Влязла в стаята си, облякла се в женски дрехи и седнала да чака мъжа си. Свекървата пак я окъпала и от водата раната ѝ зарасла, сетне ѝ дала да яде, дала ѝ да пие вино, но тя пак изляла виното в сюнгера. Дошъл си посред нощ вампирът и пак почнал да се кара на баща си защо не са пратили човек да му каже, че булката му се е върнала. Прибрал се в стаята, а жена му се престорила на заспала. Той си съблякъл дрехите, смъкнал си и кожите една по една, наредил ги на лавицата и заспал. А тя станала, взела свещта и се приближила полекичка до вампира — да види дали му е заздравяла раната. Раната била още жива и дълбока. От жал и разкаianie сърцето на момата трепнало, трепнала и ръката ѝ; пак капнал восък от свещта и се отворила втора рана върху челото на вампира.

Той полудял от гняв: болката му била страшна. Скочил веднага, плеснал с ръце и се явил пак едрият арапин. Той му заповядал да отнесе булката през седем царства надолу. Черният човек я грабнал и понесъл; отнесъл я през седмото царство — в осмото. Там я отвел при друга баба, на която поръчал да гледа булката като своя дъщеря, додето си я поиска вампирът. Бабата била бездетна, та я взела за храненица. И там княгинята живяла около година време.

Тая баба била магьосница. През деня тя живяла с храненицата си и я учила на разни магии, а нощем се изгубвала някъде: мръкне ли се, тежък сън унасял булката и тя заспивала. Пробуди ли се през нощта, намирала се сама вкъщи: бабата се никъде не виждала. Един ден магьосницата рекла на своята храненица:

— Дъще, на едно място има камък, ни на небе, ни на земя. Исполин го е хвърлил и камъкът не може нито да падне наземи, нито да се изгуби в небето. Три пъти през годината камъкът почва да се разклаща — и като се дигне нагоре, притиска, все що има птици да хвърчат, а като се спусне надолу, премазва, все що има змии и гущери да пълзят и риби да плуват. При тоя камък наблизо има река, дето не тече ни нагоре, ни надолу: колкото риби влязат в нея, все се

вкаменияват. През нощта, когато камъкът се раздвижи, и реката потича. Ако отиде тогава човек да налее от водата, с тая вода може да съживи вкаменен човек. Дъщерята на тукашния цар е голяма хубавица и много момци са я искали, но щом се ожени някой за нея и тя го целуне, младоженецът се превръща в камък. Ти ще се облечеш в мъжки дрехи и ще отидеш на реката, която не тече. Когато я видиш, че протече, ще гребнеш една паничка вода и ще си дойдеш. Сетне ще отидеш в двореца и ще поискаш за жена царската дъщеря. Ще ѝ дадеш да пийне от водата — и тогава целувката ѝ няма да те вкамени. Ще влезеш с нея в брачния чертог и ще полееш всички вкаменени мъже с водата. Те ще оживеят, но от никого няма да вземеш награда, ако ще дори и цяло царство да ти дава. Ако царят поиска да те награди, ще му кажеш, че имаш майка — нея да пита каква награда иска.

Вампировата булка се облякла в мъжка премяна и отишла на реката. Наблизо наистина висял във въздуха голям черен камък — ни на небе, ни на земя. Той бил неподвижен — като че ли някой го държи. Дошло време да се разклати камъкът. Като паднал наземи, той притиснал, що имало змии, гущери, жаби, риби и слепоци наоколо. Те почнали да пицят от мъка и да се молят на булката да ги отърве от камъка. Тя ги попитала какво да направи, за да махне камъка. Те ѝ рекли да го прекръсти три пъти и да духне върху него. Така и направила. Камъкът се разклатил и се дигнал пак нагоре, па се сирил, дето си стоял по-рано. Змиите, гущерите, жабите, рибите и слепоците се изредили да благодарят на булката, че ги отървала. Една голяма змия с корона на главата и с рогче на челото, която била царица на змиите, извадила изпод езика си една люспа и я дала на булката.

— Вземи това — рекла ѝ тя, — то ще ти трябва. Ако туриш тая люспа под езика си, ще станеш невидима и ще можеш да минаваш през море, през скали, дори през най-дебели стени.

Царят на гущерите пък дал на булката една люспа от челото си, па ѝ рекъл:

— Дръж тая люспа. Когато я потриеш с пръст, аз ще дойда при тебе, където и да съм.

Царицата на жабите подарила на булката един елмаз, през който можело да се вижда всичко, що става по земята, дори и накрай света. Рибият цар пък ѝ дал една раковина, с която се слушало всичко, що се говори, на който край на земята и да е. А царят на слепоците ѝ подарил

една свилена връв, която, като се хвърлела, по нея човек можел да се качи чак до небето.

В това време булката видяла, че реката почва да клоkochи и да тече. Тя гребнала вода в една паничка и я отнесла на бабата, но не ѝ показала подаръците, получени от животните. Магьосницата ѝ дала един позлатен кърчаг — да налее в него водата и да отиде в двореца. Бабината храненица взела кърчага и — право при царя. В това време царят, царицата и дъщеря им били тъкмо седнали на трапезата да обядват. Царедворците съобщили на царя, че един момък иска да се яви при него. Царят станал от трапезата и казал да пуснат момъка. Влязла бабината храненица, преоблечена като мъж.

— Царю честити — рекъл момъкът, — чух, че си имал дъщеря за женитба, но младоженците ѝ не оцелявали. Дошъл съм да ти стана зет.

— Хубаво — рекъл царят. — Сума момци се изредиха, но никой не оживя. Види се, че клетва тегне над нашия дом — да не влезе жених вътре: всички се вкаменяват.

— Аз ще разсипя клетвата — казал момъкът. — Ще дам на дъщеря ти да пийне благословена вода и тя ще умори в нея беса, който вкаменява момците.

Направили сватба — никой да не види и да не чуе, защото царят се боял, че и тоя момък ще се вкамени. Ала когато вечерта младоженците влезли в брачния чертог, момъкът дал на булката си от водата, тя пийнала и когато го целунала, той се не вкаменил. Невястата тогава се много зарадвала и рекла:

— Слава Богу, че се намери мъж и за мене. Само сватбари нямаме: толкова глуха сватба никой не е празнувал.

— И сватбари ще дойдат — утешил я младоженецът. — Недей скърби!

Тогавя той полял с благословената вода един по един вкаменените момци, които се били наредили в чертога на дълга редица: комуто капнел капка, веднага оживявал. Момците се пробуждали като от сън и не можели да се опомнят къде са. Младоженецът им разказвал за чудното преображение и те почнали един по един да му честитят невеста и да му благодарят, че ги е съживил. Тогавя се дигнала в чертога голяма веселба, песни, глъчка и смях. Царят и царицата, които мислели, че и новият младоженец е вече станал на камък, се почудили, като чули веселата глъчка, и отишли да

видят. Но дважд по-голяма била почудата им, като видели чертога, пълен с момци, и като разбрали, че вкаменените са оживели. Тогава младоженецът казал на царя:

— Царю честити, недей се чуди, като гледаш оживели ония, които бяха доскоро камък! Тежката клетва над тоя дом се разсипа, но ти не знаеш, че над мене тежи дважд по-тежка клетва: казано ми е, че ако обвържа със сватбена дума някоя мома, ще умра в същия миг. Затова аз не мога да остана при тебе за зет: омъжи дъщеря си за някого от тия благородни момци и царски синове, когото си избереш, а мене пусни да си вървя, защото пътят ми е дълъг.

Като чули това, момците почнали да спират своя избавител и да го молят с най-скъпи подаръци за благодарност, че ги е съживил. Но той не щял и да чува за дар. Още по вече го спирал царят: той му предлагал дори половината си царство! Искал да го осинови, да го направи пръв царедворец, но момъкът рекъл:

— Царю честити, аз съм сирак. Отгледала ме е една баба, която ми е наместо майка. Тя е бедна жена, та ще се израдва на твоите подаръци: нея повикай и я питай какво иска да й дадеш. А мене ме пусни да си вървя!

— Добре — казал царят. — Нека дойде майка ти още утре в двореца — да я надаря, с каквото иска.

Върнала се вампировата булка при бабата и всичко й разказала. Магьосницата още на другия ден отишла в двореца. Съобщили на царя, че една окъсана бабичка иска да влезе при него. Царят заповядал да я въведат в чертога.

— Добър ден, царю честити — рекла магьосницата. — Да ти е жива челяд, да ти са дълги дните! Защо си ме викал?

— Ти ли си майка на оня момък, който идва вчера да иска дъщеря ми?

— Аз съм, царю честити.

— Хубаво, бабо, че си отхранила такъв умен мъж и си го научила на всички знахарски тайни. Той съживи момците, които стояха вкаменени в брачния чертог на двореца. Той даде на дъщеря ми лековита вода, с която отрови в нея беса, дете вкаменяваше момците.

— Не може да бъде — рекла учудено бабичката. — Де се е чуло и видяло — вкаменен човек да оживее? Ти шега ли си правиш с мене?

— Как да не може? — казал царят. — Колкото момци се бяха вкаменили, все оживяха. Та съм те повикал да те наградя, че си отгледала такъв син, който ми направи толкова голяма добрина. Какво искаш да ти дам?

— Царю честити — рекла магьосницата, — това, което искам, ти няма да ми дадеш, а това, което ще поискаш да ми дадеш, не ми трябва.

— Кажи да видим! — казал царят. — Всичко ще ти дам: само царството ми недей иска.

— Има — рекла бабата — в твоите градини едно чудно птиче, което говори. Него искам да ми дадеш.

Царят не очаквал бабата да му поиска толкова скъп дар. Той наистина имал такова птиче, но никому не бил казвал за него.

— Как може — рекъл той — птиче да говори? Не може да бъде! Няма в моите градини такова птиче. Нещо друго искай!

— Нали ти казах, царю честити — рекла бабата, — че няма да ми дадеш, каквото ти поискам! А ти каквото ми даваш, то ми не трябва. Птичето искам.

— Може ли такова нещо? — престорил се на учуден царят, — Мигар се е чуло и видяло — птиче да говори? Ти подиграваш ли се с мене?

— Как да не може? — рекла бабата. — Щом може вкаменен човек да оживее, и птиче може да говори. Ако син ми е наистина оживил ония момци, както казваш, дай ми птичето!

Колкото и да не искал царят да даде на бабата чудното птиче, понеже вече бил обещал да ѝ даде, каквото поиска, дал ѝ го. Магьосницата го взела и го отнесла у дома си, па го турила в една клетка и вечер, когато храненицата ѝ заспи, тя се разговаряла с чудното птиче. Булката усещала, че вечер рано-рано я унася сън, та заспива: а много ѝ се искало да види къде отива нощем бабата и какво прави. Тя извадила люспата, дето ѝ я бил дал гущеровият цар, потъркала я с пръстите си и гущерът се явил.

— Защо ти трябвавам? — запитал я той.

— Искам да ми донесеш разсънно биле — рекла бабината храненица.

Гущерът се изгубил, а след малко се явил пак и носел в устата си стръкче трева. Булката хапнала малко от тревата, когато се мръкнало, и

се престорила на заспала. Тогава бабата свалила клетката от прозореца, дето я закачала през деня, и почнала да се разговаря с птичето.

— Кажи ми, птиченце — попитала го тя, — къде е сега мъж ми и какво прави!

— Мъж ти — рекло птичето — е в най-горната земя. Той се ожени за една арапка и живее с нея в царството на Смъртта.

— Къде е сега син ми, птиченце? — запитала отново бабата. — В коя земя е?

— Ти имаш двама сина — отвърнала птичката, — но те не те познават. Единият е при баща си и при мащехата си, в най-горната земя, в царството на Смъртта. А другият е тук, в пещерния дворец, през три морета от това царство. И той не те познава.

— Ами кажи ми, птиченце — рекла пак магьосницата, — как мога да прокудя арапката от царството на Смъртта и да се върна там, дето живеех преди години?

— Не знам — рекло птичето. — Иди питай сина си, който живее в пещерния дворец, през три морета от това царство.

Бабата закачила клетката на прозореца, взела от полицата една зелена паница и поръсила храненицата с някаква магьосана вода, па рекла:

— Колкото дълбоко спиш, триж по-дълбоко да заспиш и да се не пробудиш до сутринта.

След това взела една пръчка, която била забодена над вратата, и излязла навън. Булката веднага си турила под езика люспата, подарена от змийския цар, и станала невидима, па излязла подир бабата. Магьосницата се завъртяла три пъти около едно дърво сред двора и се ударила с пръчката по ръцете и краката; сетне се върнала, та оставила пръчката на мястото ѝ, а оттам взела друга. Ударила с нея в земята и мигом изчезнала. Храненицата ѝ направила същото; и тя обиколила три пъти дървото, ударила се с пръчката по ръцете и нозете, а сетне я оставила, одето я била взела. Оная пръчка, с която магьосницата ударила в земята, можела да пренася човек през море, като по сухо. Булката нямала такава пръчка, но погледнала през елмаза, подарен от жабешката царица, за да види къде е бабата. Видяла я, че минава през първото море. Храненицата се понесла натам със силата на змийската люспа, която пренасяла човек и през море, и през скали, и през непроходими гори. Тя настигнала бабата и я надминала; прехвърлила

трите морета и се спряла до едни високи скали — да я чака. Магьосницата дошла до скалите и почукала с пръчката. Показал се някакъв черен човек и отворил една врата в скалата. Влязла бабата, влязла подир нея и булката, без да я види някой. Вратата се затворила, а черният човек се изгубил. Булката се намерила в един голям подземен дворец. Бабата минавала от стая в стая, докато стигнала до едно широко тъмно езеро сред двореца. Там тя се огледала в езерото и рекла:

— Както виждам себе си в тая вода, така да видя след малко сина си, изправен пред мене.

И наистина подир малко се вестил един човек в дрехи от свила, кадифе и сърма. Той много приличал на вампира, мъжа на княгинята; половината му лице било бяло, а половината — черно. Той бил брат на вампира и син на магьосницата, но не я познал. Той попитал бабата защо го е повикала.

— Виках те, синко — рекла тя, — да ми кажеш има ли да поръчаш нещо. Аз отивам при брата ти, в царството на Смъртта. Ако има нещо да кажеш — било на баща си, било на брата си, — кажи го на мене, а аз ще го кажа на тях.

— Добре — казал вампирът. — Като отидеш в онова царство, кажи на брата ми, че раните, дето са на челото му, ще го болят, ще дълбаят и текат и няма да заздравеят, докато някой не му залепи два листа от червеното дърво, което расте отвън пред пещерата ми. Лек за тия рани няма в неговото царство.

— Ще му кажа — рекла бабата. — А на баща ти какво да кажа?

— На него пък речи, че ако иска да добие предишното си царство и да намери царицата, която е царувала заедно с него, трябва да погледне през елмаза, който има царицата на жабите. Тогава ще види де е царицата и какво да стори, за да си добие отново царството и да не робува на сина си. Това ще му кажеш.

— Хубаво — рекла бабата.

В това време цялото езеро блеснало изведнъж, като че над него изгряло слънце, и вампирът се изгубил. Магьосницата тръгнала пак из двореца — от стая в стая, докато стигнала до вратата; там ударила с пръчката по скалата, явил се отново черният човек, отворил канарата, бабата и булката минали, а канарата се затворила и човекът се изгубил. Пред пещерата расло наистина едно голямо червено дърво. Бабината

храненица откършила от него един клони тръгнала бързо-бързо, за да превари магьосницата. Като стигнала вкъщи, извадила си люспата из устата, а клоната скрила под възглавницата си, легнала и се престорила на заспала.

Малко след нея дошла и бабата. Тя снела пак клетката с птичето от прозореца.

— Кажи ми, птиченце — запитала го магьосницата, — къде ще намеря елмаза, през който гледа царицата на жабите.

— Ще го намериш при камъка, дето стои ни на небе, ни на земя — отвърнала птичката.

Бабата се изгубила. Ходила що ходила, върнала се и пак свалила птичето от прозореца.

— Ти ме излъга, птиченце — рекла му тя, — и аз няма днес да ти дам нито зрънце за ядене, нито водица за пиене. Елмазът не е у царицата на жабите: тя го била дала на един юнак. Виж къде е той, па ми кажи.

Птичето не казало нищо. Бабата го питала и веднъж, и дважд, но то все мълчало. Тя му не дала тоя ден ни да яде, ни да пие вода. Когато магьосницата излязла по работа, булката отворила клетката и дала на птичето вода и зрънца. То се наяло, а после казало на булката:

— Аз не обадох на бабичката де е елмазът, защото, ако ѝ кажех, че е у тебе, тя щеше да ти го вземе. Тя ме остави днес да гладувам и да жадувам, а ти ме нахрани и напои. Затова ще ти кажа защо е на бабата елмазът! Тя иска с него да види къде е мъж ѝ и какво прави. Преди години тя беше царица на едно голямо царство, но мъж ѝ — царят — я прокуди и се ожени за друга, една арапка. Тогава прокудената царица направи магия и цялото царство на мъжа ѝ стана царство на Смъртта, а двамата ѝ синове станаха вампири. За да се развали магията, трябва да се изгорят ризите на оня вампир, който живее в царството на Смъртта.

Като чула това, булката погледнала през елмаза и си турила на ухото раковината — да види какво става в най-горната земя и що се говори там. Видяла, че тримата ѝ братя са се превърнали на прилепи и стоят вкаменени в царството на Смъртта, дето е вкаменена и едната ѝ сестра, пеперудата. Чула как другата ѝ сестра разказва на родителите си за мъките на вампировата булка, а бащата и майката плачат от жалба по нея. Тогава тя взела златния кърчаг, в който имало малко от благословената вода, и хвърлила свилената връв, подарена от слепока.

После почнала бързо-бързо да се катери по нея, докато минала седем царства и стигнала в осмото: там си турила под езика змийската люспа, за да я не вижда никой. Тя стигнала среднощ в царството на Смъртта и минала през скалите, та влязла в двореца. Малко след нея дошъл и мъж й. Той почнал да се кара пак на баща си и майка си:

— Дошла е булката ми, а вие не сте пратили човек да ми обади. Защо я криете? Защо не ми казвате?

— Никой не е дохождал, синко — заговорила вампировата майка. — Откак я прати през седем царства надолу, тя не се е връщала.

— Лъжеш, криеш! — развикал се вампирът. — Аз подушвам мирис на човек: тя е някъде тук. Кажете къде сте я скрили!

— Не сме я никъде скрили — почнала да се оправдава арапката. — Не сме я виждали дори.

Вампирът се разгневил тогава и плеснал с ръце. Дошъл черният дух. Той му рекъл да вземе арапката и да я пренесе през осем царства надолу чак в деветото, па си влязъл в стаята. Той си съблякъл дрехите и седемте кожи, сложил запалената свещ на пода и решил да не спи тая нощ. Но от умора се бил унесъл в дрямка. По едно време усетил, че някой залепва един лист на едната му рана и на главата му олеква: болката от едната рана изчезнала. Вампирът размахал ръце — да хване оня, който сложил листа, но не можал да улови никого. Тогава седнал на леглото и решил вече да не спи, а да пази. Пазил час-два, никой не влязъл в стаята. Пак го налегнала дрямка и той заспал втори път. Булката му залепила втори лист на другата рана: и тя оздравяла. Вампирът усетил, че болката му минава, събудил се и рекъл:

— Къде си ти, човече, който ме излекува? Кой си, отде идеш и какъв е тоя чудотворен цяр? Не се бой: кажи! Нищо лошо няма да ти сторя. Ако си мъж, стани ми побратим; ако си жена, бъди ми посестрима, но само се обади да те зная кой си и какъв си!

Ала булката не се обадила. Вампирът пак заспал подир малко. Понеже болките му били минали, сънят му бил дълбок. Тогава царкинята взела свещта, доближила я до кожата, които си бил съблякъл мъж й, и те пламнали мигом. Тежка миризма изпълнила стаята. Нищо се не виждало от дим и чад. Вампирът се събудил, но той не бил вече вампир, а хубав, строен и снажен момък. Той станал бързо и викнал:

— Къде си ти, човече, който ми запали ризницата и развали магията? Обади ми се, нищо зло няма да ти сторя. Моля ти се, кажи ми кой си!

Но царкинята се не обадила. Тя излязла навън, па попръскала накръст гробищата с чудотворната вода. И целият зловещ дворец в миг се преобразил: той светнал от злато, скъпоценни камъни, пъстри мрамори, кадифе и свила. Канарите и гробищата изчезнали. Дяволите, джуджетата, арапите и жълтоликите хора се превърнали в царедворци, стражи, войници и слуги — с благородни лица. Булката влязла в престолния чертог: там вместо вампировия баща седял на престола белолик цар с побелели коси, умни очи и кротко лице. До него седяла царицата — същата магьосница, която била помайчима на булката в осмото подземно царство, а между тях стоял царският син, който бил допреди малко вампир, и разговарял с баща си и майка си. Царкинята излязла пак из двореца да види къде са братята и сестра ѝ. Дето били по-рано гробищата, кръстовете, безлистните дървета, вкаменените птици, прилепи, змии, гъби и цветя без мирис, сега се простирали хубави градини с листнати дървета, благоуханни цветя, сребристи водоскоци, езера с пъстри рибки, чисти пясъчни пътеки и скали, по които подскачали сладкопойни птици. По пътеките се разхождали мъже и жени, които весело си приказвали това-онова. А отвъд градините се виждали белите къщи на едно широко, щастливо царство: то било царството, което омагьосала прокудената царица магьосница.

Царкинята зърнала между хората, които се разхождали в градината, сестра си и тримата си братя. Тя извадила из устата си змийската люспа и те я видели. Радостта на братя и сестри нямала край. Царкинята ги отвела в двореца, дето ги чакали царят, царицата и князът, когото жена му била преобразила от вампир в човек. Почнали големи тържества и дълги угощения. Царят пратил великолепни колесници да доведат родителите и сродниците на снахата от далечното царство. Те дошли и тогава за втори път отпразнували сватбата на царкинята с княза. Минали тържествата, гостите се разотишли, а младоженците останали да живеят честито и в радост в онова хубаво царство, дето половината година било ден, а половината — нощ.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.